

เฉลยแบบทดสอบ ประจำปี 2560

โครงการสอบประเมินและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
Thailand Educational Development and Evaluation Tests (TEDET)

วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	2, 4	16	2, 4
2	4	17	4
3	1	18	3
4	2	19	1, 3
5	3	20	1, 2, 3
6	1	21	2
7	1	22	2, 5
8	4	23	4
9	2	24	1, 2, 4
10	3	25	4
11	3	26	1
12	1, 4, 5	27	4
13	5	28	3, 4
14	1	29	4
15	2, 3	30	3

คำอธิบาย

1. ① ทั้งสิรินทิพย์และชนกฤตต่างก็รับรู้ถึงความเร่งของรถโดยสาร (ในที่นี้เป็นความหน่วง)
  - ② เนื่องจากในมุมมองของชนกฤต วัตถุหยุดนิ่ง ดังนั้น จากมุมมองของชนกฤต แรงลัพธ์ที่กระทำกับวัตถุจึงเป็น 0
  - ③ ในมุมมองของสิรินทิพย์ความเร่งของรถโดยสารไม่ใช่ 0
  - ④ ในมุมมองของชนกฤต เนื่องจากวัตถุที่แขวนด้วยเชือกเบนทำมุม θ กับแนวตั้งไปทางด้านหน้ารถ ชนกฤตจึงทราบได้ว่ารถกำลังเกิดความหน่วง (ความเร่งในทิศ $-x$)
  - ⑤ ทิศทางการเคลื่อนที่ของรถโดยสารและทิศทางของความเร่งของรถโดยสารเป็นทิศทางตรงข้ามกัน
2. ก. ในรูป a แรงที่วัดได้จากเครื่องชั่งสปริงเป็นแรงที่เชือกดึงวัตถุ A หรือ B เนื่องจากวัตถุหยุดนิ่งและแรงโน้มถ่วงที่กระทำกับวัตถุ A และ B เป็น mg ดังนั้น แรงที่เชือกดึงวัตถุ A และ B เป็น mg
*แรงโน้มถ่วง = mg (มวล $\times$ ความเร่งโน้มถ่วง)
  - ข. ในรูป b ถ้านำสมการการเคลื่อนที่ $mg - T = ma$ และ $T = ma$ มารวมกัน จะได้ความเร่งเป็น $a = \frac{1}{2}g$
  - ค. ในรูป b แรงดึงเป็น $T = \frac{1}{2}mg$

3. ก. จาก $3v_0 = aT$ ขนาดของความเร่งทั้งสองเป็น $a = \frac{3v_0}{T}$ เท่ากัน เนื่องจาก $s_A = v_0T - \frac{1}{2} \frac{3v_0}{T} T^2 = -\frac{1}{2}v_0T$, $s_B = -\frac{3}{2}v_0T$ ดังนั้น ระยะห่างระหว่าง p และ q ตอนเริ่มต้นเป็น v_0T
  - ข. เวลาที่ A ใช้เคลื่อนที่ไปจนถึงจุดสูงสุดจาก $0 = v_0 - \frac{3v_0}{T}t$ เป็น $t = \frac{T}{3}$ จึงได้ว่า $s_A = v_0 \frac{T}{3} - \frac{1}{2} \frac{3v_0}{T} \frac{T^2}{9} = \frac{1}{6}v_0T$ และเนื่องจาก $s_B = -\frac{1}{2} \frac{3v_0}{T} \frac{T^2}{9} = -\frac{v_0T}{6}$ ดังนั้น ระยะห่างระหว่าง A และ B ในขณะที่ A เคลื่อนที่มาถึงจุดสูงสุดเป็น $\frac{2}{3}v_0T$
  - ค. เนื่องจาก $v_A = v_0 - \frac{3v_0}{T}T = -2v_0$ ดังนั้น ขนาดของ v_A จึงเป็น $2v_0$
4. จากกราฟ ความเร็วกับเวลา จะได้ว่า ความชันของกราฟ คือ ความเร่ง ดังนั้น แรงลัพธ์ที่กระทำต่อวัตถุนี้เป็น $2 \text{ kg} \times 3 \text{ m/s}^2 = 6 \text{ N}$ จากแรงลัพธ์ $6 \text{ N} = 10 \text{ N} - f$ จะได้ว่า แรงเสียดทานจลน์ f เป็น 4 N

5. ก. เวลาที่ใช้ในยานอวกาศ a คือ

$$t_a = \sqrt{\frac{2h}{g}} > t_b = \sqrt{\frac{2h}{a+g}}$$

ซึ่งเป็นเวลาที่ใช้ในยานอวกาศ b

ข. ในยานอวกาศ b แรงที่กระทำต่อเด็ก เป็น N_b

$$\text{โดย } N_b - mg = ma$$

$$\text{หรือ } N_b = m(a + g) \neq mg = N_a$$

เมื่อ N_a เป็นแรงที่กระทำต่อเด็กในยานอวกาศ a

ค. ในมุมมองของเด็กในยานอวกาศ b วัตถุเคลื่อนที่ลงด้วยอัตราเร่งคงที่ $a + g$ นั่นคืออัตราเร็วของวัตถุเพิ่มขึ้นด้วยอัตราคงที่

6. จาก $\frac{1}{2}kx^2 = \frac{1}{2}mv^2$

$$\text{จะได้ } v = \sqrt{\frac{k}{m}}x$$

$$\text{จาก } s = vt = \sqrt{\frac{k}{m}}xt$$

ทำให้ทราบว่า s เป็นฟังก์ชันเชิงเส้นของ x

7. ก. เนื่องจากใน a และ b มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นของพลังงานจลน์เท่ากัน และ a มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นของพลังงานศักย์มากกว่า b ดังนั้น a มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นของพลังงานกลมากกว่า b

ข. เนื่องจาก a มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นของพลังงานกลมากกว่า b และจาก $W = F \cdot s$ มี s เท่ากัน ดังนั้น $F_1 > F_2$

ค. กำหนดให้ขนาดของแรงโน้มถ่วงเป็น mg และมุมของพื้นเป็น θ จะได้ว่า งานที่เกิดจากแรงโน้มถ่วงกระทำกับวัตถุใน a เป็น $-mgs$ และใน b เป็น $-(mgsin\theta)s$

8. เนื่องจาก แอปเปิ้ลได้รับแรงกระทำในทิศทางเดียวกับทิศทางการเคลื่อนที่ อัตราเร็วจึงเพิ่มขึ้น แต่ดาวเทียมซึ่งได้รับแรงกระทำในทิศทางที่ตั้งฉากกับทิศทางการเคลื่อนที่ จะรักษาวงโคจรอยู่ได้ดังรูป ต้องมีอัตราเร็วคงที่ ดังนั้น พลังงานจลน์จึงคงที่

9. กำลัง คือ ค่าที่ได้จากการหารผลคูณของแรงและระยะทางที่เคลื่อนที่ด้วยเวลา เนื่องจาก ขนาดของแรงที่ดึงเชือกบนพื้นเอียงเป็น 50 N ระยะทางที่เคลื่อนที่เป็น 1 เมตร และเวลาเป็น 2 วินาที ดังนั้น กำลังของมอเตอร์ที่ดึงเชือกเป็น

$$\frac{50 \times 1}{2} = 25 \text{ W}$$

10. ถ้ากำหนดให้แรงที่ขึ้นจันยกวัตถุเป็น F

$$\text{จะได้ว่า } F - mg = ma$$

เนื่องจาก

$$0 - 2 \text{ วินาที : } F = 1,050 \text{ N}$$

$$W = 1,050 \times 1 = 1,050 \text{ J}$$

$$2 - 8 \text{ วินาที : } F = 1,000 \text{ N}$$

$$W = 1,000 \times 6 = 6,000 \text{ J}$$

$$8 - 10 \text{ วินาที : } F = 950 \text{ N}$$

$$W = 950 \times 1 = 950 \text{ J}$$

เพราะฉะนั้นงานรวมในช่วง 0 - 10 วินาที คือ

$$W = 8,000 \text{ J} = 8 \text{ kJ} \text{ และกำลังในช่วง 2}$$

ถึง 8 วินาที เป็น

$$P = Fv = 1,000 \text{ N} \times 1 \text{ m/s} = 1 \text{ kW}$$

11. ก. งานที่เกิดขึ้นขณะอริชาติยกบาร์เบลขึ้นเป็น

$$w = mgh = 100 \text{ J}$$

ข. งานที่เกิดจากแรงกระทำของแรงโน้มถ่วง

$$\text{ขณะดึงบาร์เบลลงเป็น } w = mgh = 100 \text{ J}$$

ค. งานที่เกิดขึ้นขณะอริชาติดึงบาร์เบลลงเป็น

$$w = mgh = -100 \text{ J}$$

12. กระแสไฟฟ้าที่ไหลอยู่ในวงจรค่อยๆ เพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้านทานรวมของวงจรค่อยๆ ลดลง เมื่อต่อหลอดไฟจิวแบบขนานเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เข้ากับวงจรดังรูป เนื่องจากความต้านทานภายในของ E (และของ A) มีค่าคงที่ ดังนั้น กระแสไฟฟ้าที่ค่อยๆ เพิ่มขึ้นจะมีขีดจำกัด ทำให้กระแสไฟที่แบ่งไปเท่าๆ กันในหลอดไฟแต่ละหลอดค่อยๆ น้อยลง เมื่อจำนวนหลอดไฟเพิ่มขึ้น ซึ่งหมายความว่า แรงดันไฟฟ้าตกคร่อมหลอดไฟและความสว่างของหลอดไฟจะค่อยๆ ลดลงด้วย

13. เนื่องจาก โจทย์กำหนดให้ท่อนซุงมีอัตราเร็วคงที่ (v) ดังนั้น แรงลากของมอเตอร์ (F) ก็ต้องคงที่ด้วย (เพราะแรงเสียดทานคงที่)

จาก $P = F \cdot v$ จึงได้ว่ากำลังของมอเตอร์ (P) ต้องคงที่ด้วย

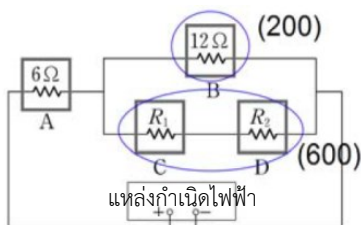
14. • แหล่งจ่ายแรงดัน : ถ้าปิดเฉพาะสวิตช์ S_1 แรงดันไฟฟ้าที่จ่ายไปที่ตัวต้านทาน 6Ω ที่อยู่บนสุดของวงจรจะเท่ากับแรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายไฟ เพราะฉะนั้นแรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายไฟเท่ากับ $V = 3 \times 6 = 18 \text{ V}$
- ความต้านทานไฟฟ้าของ R : ถ้าปิดเฉพาะสวิตช์ S_2 เนื่องจากตัวต้านทานสามตัว คือ 6Ω 3Ω และ 6Ω ต่อกันอยู่แบบขนาน ดังนั้น ความต้านทานรวมเป็น 1.5Ω และแรงดันไฟฟ้าที่จ่ายให้กับส่วนที่ต่อแบบขนานเป็น 6 V จึงได้ว่า แรงดันไฟฟ้าที่จ่ายไปที่ R เป็น 12 V และความต้านทานไฟฟ้าของ R เป็น 3Ω
- อัตราการกินไฟ : ถ้าปิดเฉพาะสวิตช์ S_1 เนื่องจาก R และ 6Ω ต่อกันแบบอนุกรม ดังนั้น กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R จึงเป็น $I = \frac{18}{9} = 2 \text{ A}$ และแรงดันไฟฟ้าเป็น 6 V เพราะฉะนั้นอัตราการกินไฟของ R เป็น $P = VI = 6 \times 2 = 12 \text{ W}$

15. อัตราการกินไฟสูงสุดของหลอดไฟเท่ากับค่าที่ได้จากการนำอัตราการกินไฟของไส้หลอดสองเส้นมารวมกัน ถ้าปิดสวิตช์ทั้งสองตัว ไส้หลอดทั้งสองเส้นจะสว่างจึงเป็นกรณีที่สว่างที่สุด

เนื่องจาก $R = \frac{V^2}{P}$ ดังนั้น ความต้านทานของไส้หลอดสองเส้นเป็น 800Ω และ 400Ω เพราะฉะนั้นความต้านทานรวมของตัวต้านทานสองตัวที่ต่อกันอยู่แบบขนานเป็น $\frac{800}{3} \Omega$

16. สภาพต้านทานไฟฟ้าของ A เพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิ ดังนั้น ค่าที่วัดได้ของแอมมิเตอร์จะลดลงตามเวลา เนื่องจาก ความต้านทานรวมของ a มากกว่า b จึงมีกระแสไฟฟ้าในวงจรน้อยกว่า b ดังนั้น a มีอัตราการกินไฟน้อยกว่า b และใช้เวลาในช่วงที่อุณหภูมิเพิ่มขึ้นไปจนถึง 60°C นานกว่า b เนื่องจาก ความต้านทานของ B น้อยกว่า A กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน B จึงมากกว่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน A และเนื่องจากเป็นการต่อวงจรแบบขนานเหมือนกันและมีแรงดันไฟฟ้าเท่ากัน เพราะฉะนั้นอัตราการกินไฟของ B จึงมากกว่า A

17. ถ้ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน C และ D เท่ากันและมีค่าความร้อนเท่ากัน จาก $P = I^2 R$ จะได้ว่า R_1 และ R_2 มีความต้านทานเท่ากันด้วย

เนื่องจาก ส่วนบนและส่วนล่างของส่วนที่ต่อวงจรแบบขนานมีแรงดันไฟฟ้าเท่ากันและอัตราส่วนของค่าความร้อนในส่วนบน (B) ต่อส่วนล่าง (C และ D) เป็น 1 : 3 ดังนั้น อัตราส่วนของกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน (จาก $P = VI$) จึงเป็น 1 : 3 ด้วย กล่าวคือ ถ้ามี I ไหลอยู่ที่ส่วนบนที่ส่วนล่างจะมีกระแสไฟฟ้า $3I$ ไหลอยู่ ดังนั้น ในตัวต้านทาน $6\ \Omega$ จะมีกระแสไฟฟ้า $4I$ ไหลอยู่ เพราะฉะนั้นอัตราส่วนของค่าความร้อน ใน A ต่อ B จึงเป็น 8 : 1 ทำให้ความร้อนที่เกิดขึ้นใน A เป็น 1,600 J

18. a) เนื่องจาก ความเร่งเท่ากัน ความเร็วตามแนวพื้นเอียงของ A และ B จึงเท่ากัน
 b) เนื่องจาก แรงที่ B ได้รับคงที่ จึงเคลื่อนที่ด้วยความเร่งที่สม่ำเสมอ
 c) เนื่องจาก ความเร่งของ A คือ $5\ \text{m/s}^2$ ดังนั้น ระยะทางการเคลื่อนที่ใน 1 วินาที จึงเป็น $\frac{1}{2} \times 5 \times 1^2 = 2.5$ เมตร

19. ① สีย้อมไวแสงที่ถูกใช้ที่ขั้วไฟฟ้าทำงานของเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสีย้อมไวแสง ทำหน้าที่เดียวกับคลอโรฟิลล์ที่มีอยู่ในคลอโรพลาสต์ของพืช อิเล็กตรอนที่ได้ขณะที่เกิดการสลายโมเลกุลของน้ำภายในคลอโรพลาสต์จะได้รับพลังงานจากแสงอาทิตย์แล้วได้เป็นอิเล็กตรอนพลังงานสูง
- ② พืชจัดเก็บพลังงานแสงอาทิตย์ในรูปของพลังงานเคมี เช่น ใช้ในการสร้างกลูโคส เป็นต้น ในขณะที่เซลล์แสงอาทิตย์จะจัดเก็บพลังงานแสงอาทิตย์ในรูปของพลังงานไฟฟ้า
- ③ สารละลายอิเล็กโทรไลต์ในเซลล์แสงอาทิตย์ จะช่วยจัดส่งอิเล็กตรอนไปยังสีย้อมไวแสง เช่นเดียวกับน้ำในพืชที่ถูกสลายโมเลกุลด้วยแสง จะช่วยจัดส่งอิเล็กตรอนเข้าสู่กระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสงของพืช
- ④ คลอโรพลาสต์มีขั้นตอนการดูดซึมน้ำคาร์บอนไดออกไซด์ด้วย นอกเหนือจากขั้นตอนการใช้แสง และทำให้เกิดกลูโคส ($\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$) จากขั้นตอนการดูดซึมน้ำคาร์บอนไดออกไซด์เข้าสู่กระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสง
- ⑤ เนื่องจาก พืชประกอบด้วยเซลล์ย่อยๆ จำนวนมาก ซึ่งแตกต่างจากเซลล์แสงอาทิตย์

จึงสามารถได้รับความเสียหายจากแสงที่จ้าเกินไปได้ และเนื่องจากการส่งน้ำที่ดูดซึมไว้ ออกไปภายนอก ดังนั้น พื้นที่ผิวยิ่งมาก จำนวนของปากใบจะยิ่งมากขึ้นแล้วอัตราการสูญเสียน้ำจากแสงแดดจำก็จะมากขึ้น ดังนั้น ยิ่งแสงจ้า ใบของพืชก็จะยิ่งหนามากกว่าจะยิ่งเพิ่มพื้นที่ผิว แล้วจำนวนของคลอโรพลาสต์ก็จะเพิ่มขึ้น

20. ① ขนาดของโมเมนต์ คือ
แรง $\times$ ความยาวแขน (ตั้งฉากกับแนวแรง)
โดยในสภาพสมดุลโมเมนต์ตาม = โมเมนต์ทวน
จะได้ว่า $20 \times 5L = w \times 2L$ ดังนั้น $w = 50 \text{ N}$
- ② เนื่องจาก คานหยุดนิ่งในสภาพสมดุล ดังนั้น แรงลัพธ์ที่กระทำต่อคานจึงเป็น 0 N
- ③ เนื่องจากระบบอยู่ในสมดุล โมเมนต์ลัพธ์รอบจุดหมุน O จึงเป็น 0 N.m
- ④ เนื่องจาก เป็นคานสมำเสมอ น้ำหนักของคานจึงไม่มีผลต่อสภาพ
- ⑤ ถ้ากดส่วนปลายด้านขวามือของคานเล็กน้อย คานจะไม่กลับมามาอยู่ในสภาพเดิมทันที และเพราะไม่มีความเสียดทานจึงทำให้คานเกิดการโยก

21. ในช่วง 0 ถึง $2d$ แรงลัพธ์เป็นบวก แสดงว่าวัตถุเกิดความเร่ง ในขณะที่ช่วง $2d$ ถึง $5d$ แรงลัพธ์เป็นลบ แสดงว่าวัตถุเกิดความหน่วง ดังนั้น ตำแหน่งที่วัตถุมีพลังงานจลน์สูงสุด คือ ตำแหน่ง $2d$ ซึ่งมีพลังงานจลน์เท่ากับ $4Fd$

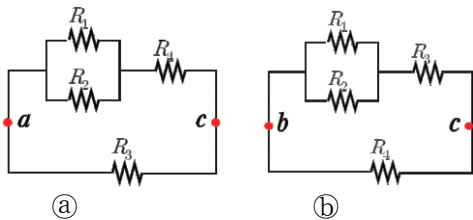
22. ① จากกราฟ การเคลื่อนที่ในช่วง 0 ถึง t_1 มีความเร่งคงที่ จึงมีแรงลัพธ์ไม่เท่ากับ 0 เพราะเป็นการเคลื่อนที่ที่เร่งความเร็วขึ้นด้านบนจนถึง t_2 แรงลัพธ์ด้านบนจึงไม่ใช่ 0
- ② จาก 0 ถึง t_1 ยานอวกาศเคลื่อนที่เป็นเส้นตรงด้วยความเร็วที่เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ จึงเป็นการเคลื่อนที่ที่มีความเร่งคงที่
- ③ ในช่วง t_1 ถึง t_2 การเคลื่อนที่เป็นลักษณะเส้นโค้งทิศทางของแรงลัพธ์จึงไม่ได้อยู่ในทิศทางเดียวกับการเคลื่อนที่
- ④ จาก t_1 ถึง t_2 ทิศทางของแรงโน้มถ่วงคงที่เสมอ
- ⑤ จากสมการ
$$U_{0-t_2} = (t_1 \div t_2)(U_{0-t_1} - U_{t_1-t_2}) + U_{t_1-t_2}$$
เมื่อ U_{0-t_2} , U_{0-t_1} และ $U_{t_1-t_2}$ คืออัตราเร็วเฉลี่ยในช่วง $0 - t_2$, $0 - t_1$ และ $t_1 - t_2$
ถ้ากำหนดให้ $U_{t_1-t_2} \geq U_{0-t_1}$
จาก $t_1 \div t_2 \leq 1$ จะได้ $U_{0-t_1} \leq U_{0-t_2} \leq U_{t_1-t_2}$
ในทางกลับกันถ้ากำหนดให้ $U_{t_1-t_2} \leq U_{0-t_1}$
จะได้ว่า $U_{t_1-t_2} \leq U_{0-t_2} \leq U_{0-t_1}$
กล่าวคือ อัตราเร็วเฉลี่ยในช่วง $0 - t_2$ จะอยู่ระหว่างอัตราเร็วเฉลี่ยในช่วง $0 - t_1$ กับ $t_1 - t_2$ เสมอ

23. ทิศทางของกระแสไฟฟ้าจะออกจากขั้ว (+) ของแบตเตอรี่ เข้าไปยังขั้ว (-) ส่วนทิศทางการเคลื่อนที่ของอิเล็กตรอนจะออกจากขั้ว (-) เข้าไปยังขั้ว (+) ทิศทางของกระแสไฟฟ้ากับทิศทางการเคลื่อนที่ของอิเล็กตรอนจึงตรงข้ามกัน

24. เนื่องจากกระแสไฟฟ้าทั้งหมดไหลผ่าน R_1 ดังนั้น R_1 จึงมีกระแสไฟฟ้าไหลผ่านมากกว่า R_2 อัตราส่วนของกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_2 และ R_3 คือ $R_3 : R_2$ และกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_1 เท่ากับผลรวมกระแสไฟฟ้าสองกระแสที่ไหลผ่านหลอดตัวนำไฟฟ้าทั้งสอง ถึงแม้จะรู้อัตราส่วนของค่าที่เกี่ยวข้อง แต่ก็ไม่สามารถหาอัตราส่วนของตัวต้านทานที่แน่นอนได้ จึงทำให้ไม่สามารถรู้ค่าการกินไฟที่มากที่สุดที่ R_1 ได้ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าค่าความต้านทานที่ R_1 เกือบจะใกล้เคียง 0 ระดับการกินไฟจะเกือบเป็น 0 เช่นกัน ถ้าอัตราส่วนของ $R_1 : R_2 : R_3$ เป็น 1 : 3 : 6 จะได้ว่า R_2 กินไฟมากที่สุด ค่าความต้านทานรวมในการต่อวงจรไฟฟ้าแบบขนาน จึงน้อยกว่าความต้านทานเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งในการต่อวงจรไฟฟ้าแบบขนาน โดยค่าความต้านทานรวมในตอนแรกเป็น $R_1 + \frac{R_2 R_3}{R_2 + R_3}$ โดยที่ $\frac{R_2 R_3}{R_2 + R_3}$ มีค่าน้อยกว่า R_2 คือ $R_1 +$ (ค่าที่น้อยกว่า R_2 หรือค่าที่มารวมกัน) ถ้าสลับตัวต้านทานสองตัวเป็น $R_3 + \frac{R_2 R_1}{R_2 + R_1}$ ค่าหลังจากสลับแล้วนี้จะมีค่าน้อยกว่า R_1 ของ $\frac{R_2 R_1}{R_2 + R_1}$ หรือกลายเป็นค่าที่มารวมกันที่ R_1 นั่นคือ $R_3 +$ (ค่าที่น้อยกว่า R_1 หรือค่าที่มารวมกัน) ค่าความต้านทานที่มากที่สุดในตอนแรกคือ $R_1 + R_2$ ส่วนค่าที่มากที่สุดเมื่อสลับตัวต้านทานคือ $R_3 + R_1$ เนื่องจากมีเงื่อนไขว่า $R_3 > R_2 > R_1$ จึงได้ว่า $R_3 + \frac{R_2 R_1}{R_2 + R_1}$ มีค่ามากกว่า

25. (ก) เนื่องจากไม่มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่าน แกลแวนอมิเตอร์ ศักย์ไฟฟ้าทั้งสองข้างของ แกลแวนอมิเตอร์จึงเท่ากัน กล่าวคือ ความต่างศักย์ไฟฟ้าระหว่าง O และ P เป็น 0
(ข) ถ้าค่าความต้านทานของ I_1 เป็น $3R$ และค่าความต้านทานของ I_2 เป็น $2R$ ถ้าวงจรแบบวิทสโตนบริดจ์ (Wheatstone Bridge) จะได้เป็น $3R \times R_x = 5 \times 2R$ และ $R_x = 3.33 \Omega$
(ค) ถ้าขยับจุดสัมผัสจาก P ไปยัง Q แรงดันไฟฟ้าที่ไหลผ่าน I_1 จะเพิ่มขึ้น ศักย์ไฟฟ้าของ Q ต่ำกว่า ศักย์ไฟฟ้าของ P ดังนั้น กระแสไฟฟ้าจึงไหลจาก O ไปยัง Q

26. ถ้าเชื่อมต่อแรงดันไฟฟ้าที่ขั้วต่อสาย a และ b กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_1 เป็น 6 A แรงดันไฟฟ้า 18 V ดังนั้น $R_1 = 3\ \Omega$ ถ้าเชื่อมต่อแรงดันไฟฟ้าที่ขั้วต่อสาย a และ c ลักษณะการเชื่อมต่อตัวต้านทานจะเป็นดังรูป ① กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_1 จะเป็น 2 A แรงดันไฟฟ้าที่เชื่อมต่อกับ R_1 เป็น 6 V แรงดันไฟฟ้าที่เชื่อมต่อกับ R_4 จึงเป็น 12 V ดังนั้นถ้ารวมตัวต้านทาน R_1 และ R_2 เป็น R จะได้ว่า $R : R_4 = 1 : 2$ นั่นคือ $R_4 = 2R$ ถ้าเชื่อมต่อแรงดันไฟฟ้าที่ขั้วต่อสาย b และ c ลักษณะการเชื่อมต่อตัวต้านทานจะเป็นดังรูป ② กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_1 จะเป็น 3 A แรงดันไฟฟ้าที่เชื่อมต่อกับ R_1 เป็น 9 V แรงดันไฟฟ้าที่เชื่อมต่อกับ R_3 จึงเป็น 9 V ดังนั้น $R : R_3 = 1 : 1$ จึงได้ว่า $R_3 = R$ ดังนั้น $R_3 : R_4 = 1 : 2$

27. ระบบนิเวศ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต นั่นคือ สัตว์และพืชทั้งหมดกับสิ่งไม่มีชีวิต เช่น แสงอาทิตย์ อากาศ น้ำ ดิน เป็นต้น ในแหล่งที่อยู่อาศัย ณ ที่ใดที่หนึ่ง สิ่งมีชีวิตที่สร้างระบบนิเวศประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้ย่อยสลายสารอินทรีย์ ทะเลทรายจึงสามารถเรียกเป็นระบบนิเวศหนึ่งได้ เพราะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต

28. ① ในซีกโลกเหนือตำแหน่ง C ที่มีระดับความสูงของดวงอาทิตย์อยู่สูงเป็นฤดูร้อน ส่วน A เป็นฤดูหนาว D เป็นฤดูใบไม้ร่วง และ B เป็นฤดูใบไม้ผลิ
 ② เมื่อระดับความสูงของดวงอาทิตย์อยู่สูงจะเป็นฤดูร้อน เมื่อระดับความสูงของดวงอาทิตย์อยู่ต่ำจะเป็นฤดูหนาว
 ③ ถ้าระดับความสูงของดวงอาทิตย์อยู่ต่ำ พลังงานในปริมาณเท่าเดิมจะกระจายออกในขอบเขตกว้างโลกจะค่อยๆ เปลี่ยนเป็นฤดูหนาว
 ④ เมื่อโคจรครบรอบตามวิถี a ระดับความสูงของดวงอาทิตย์จะสูงที่สุด ดังนั้น เวลาที่อุณหภูมิเฉลี่ยสูงที่สุดจึงเป็น a
 ⑤ ในซีกโลกใต้ การโคจรจะเกิดขึ้นในทางตรงข้าม ดังนั้น เมื่อในซีกโลกเหนือ a เป็นฤดูร้อนในซีกโลกใต้ a จึงเป็นฤดูหนาว

29. **a** ดรรชนีหักเหของน้ำต่ออากาศเท่ากับ

$$n_{\text{อากาศ, น้ำ}} = \frac{\sin \theta_3}{\sin \theta_1}$$

b เนื่องจากมุมหักเหมีขนาดใหญ่กว่ามุมตกกระทบ แสดงว่าน้ำมีความหนาแน่นมากกว่าอากาศ กรณีที่แสงเดินทางจากตัวกลางที่มีความหนาแน่นมากกว่าไปตกกระทบตัวกลางที่มีความหนาแน่นน้อยกว่า ถ้ามุมตกกระทบมีขนาดใหญ่กว่ามุมวิกฤตจะเกิดปรากฏการณ์การสะท้อนกลับหมดของแสงขึ้น เนื่องจากในรูป ไม่ได้แสดงปรากฏการณ์การสะท้อนกลับหมดของแสงจึงทำให้ทราบว่ามุมตกกระทบ θ_1 มีขนาดเล็กกว่ามุมวิกฤตของการสะท้อนกลับหมด

c ยิ่งดรรชนีหักเหของตัวกลางมากเท่าไร ดรรชนีหักเหสัมพัทธ์ระหว่างตัวกลางที่ 2 เทียบกับตัวกลางที่ 1 $\frac{\sin \theta_3}{\sin \theta_1}$ จะมากขึ้น ดังนั้น ถ้า θ_1 คงที่ θ_3 จะมีขนาดใหญ่ขึ้น

30. **a, b** จากภาพ (ก) เนื่องจาก ไดโอดมีทิศทางตรงข้ามกันและกระแสไฟฟ้าไม่ผ่านเข้ามาที่หลอดไฟ ดังนั้น วัตถุ B จึงเป็นฉนวนไฟฟ้า จากภาพ (ข) เนื่องจาก กระแสไฟฟ้าเข้ามาที่หลอดไฟ ดังนั้น A จึงเป็นตัวนำไฟฟ้า เมื่อมีทิศทางตรงข้ามกัน อิเล็กตรอนจึงเคลื่อนที่ออกห่างจากผิวสัมผัส P – N **c** ถ้าทิศทางของถ่านไฟฉายตรงข้ามกัน จะได้ว่า จากภาพ (ก) เนื่องจาก ไดโอดนำกระแสในทิศทางตรง และ A เป็นตัวนำไฟฟ้า ดังนั้น จึงมีกระแสไฟฟ้าเข้ามาในวงจร และจาก (ข) เนื่องจาก A เป็นตัวนำไฟฟ้า ดังนั้น จึงมีกระแสไฟฟ้าเข้ามาในวงจรด้วย